

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Prva obletnica smrti viteškega kralja ALEKSANDRA I.

V sredo dne 9. oktobra 1935 je poteklo leto, ko je padel kralj Aleksander od zločinske roke v francoskem mestu Marseille. Ta dan žalosti je hkrati spominski dan velikih zaslug pokojnega kralja za državo in posebno še za preprosti narod, čigar dobrobit je bila kralju vse. Po vseh cerkvah v državi so se vršile 9. oktobra molitve za kralja, katerih se je udeležila šolska mladež, uradništvo in v lepem številu narodni verniki, ki so s svojim obiskom na najlepši način počastili spomin svojega blagopokojnega kralja. Kralj Aleksander bo ostal v najboljšem ter trajnem hvaležnem spominu pri vseh, ki čutijo

z našo Jugoslavijo, jo ljubijo in jo bodo tudi kot kraljevo oporoko čuvali zoper vse protivnike. Neprecenljive zaslugе kralja Aleksandra za narod in državo ga bodo ohranile v najlepšem spominu pri onih, ki znajo ceniti, kaj je bil pokojni kralj mladi Jugoslaviji. Kralju se bomo vsaj nekoliko oddolžili za njegov ogromen trud in neumorno delo, ako se ga bomo spominjali v molitvah in skušali vsak po svoji moči skrbeti za notranji sporazum v državi, za narodno slogo, za krepak razvoj in vsestranski napredek naroda in naše jugoslovanske države.

Gospodarstvo in politika.

Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je rekel zadnjo nedeljo septembra v Sarajevu med drugim tudi to: »Ko bomo izvedli narodno slogo, se bomo lahko posvetili tudi velikim gospodarskim in finančnim vprašanjem in jih zadovoljivo rešili. Ko je v starih časih neki francoski kralj vprašal svojega finančnega ministra, zakaj so finance slabe in zakaj gospodarstvo ne uspeva, je ta odgovoril: Dajte mi dobro politiko, pa vam bom lahko dal dobro gospodarstvo in dobre finance!«

Da so besede predsednika vlade do cela resnične, spričuje tudi gospodarski in finančni položaj v naši državi. Ko je sedanja vlada prišla na krmilo, je našla državne finance v slabem stanju in ljudstvo v gospodarskem propadu. JNS vlade, ki so prejšnja leta imele v svojih rokah usodo države, so z državnim denarjem tako gospodarile, da so državno blagajno izpraznile. Ko bi JNS morala o tem polagati natančne račune, bi se dognalo in bi tudi ljudstvo spoznalo, za kaj vse se je trošil državni denar, ki je plod žuljev in znoja delovnega ljudstva.

Krivda politike prejšnjih vlad je tudi, da se je gospodarstvo ljudstva od meseca do meseca, od leta do leta tako poslabšalo, da je sedaj v obupnem stanju. Tudi druge države trpijo pod udarci gospodarske krize, saj je ta kriza svetovna. Toda drugod so se vlade

trudile, da ljudstvu pomagajo ter ga usposobijo za boj proti kači — krizi, da se ne ovije popolnoma okoli ljudskega gospodarskega života ter da mu ne polomi vseh kosti. Ko je svetovna kriza kakor polip segla tudi na našo državo, je težka usoda hotela, da je bila na čelu te države nesposobna JNS vlada, ki ni imela za boj proti krizi ne smisla ne volje.

V drugih državah so se delali ter izvrševali učinkoviti ukrepi proti krizi, vsled česar se je kmalu opazalo od leta 1932, ko je kriza bila na višku, znatno zboljšanje razmer, pri nas pa je šlo od dne do dne navzdol. Protiljudski režimi, v katerih so sodelovali dr. Marušič, dr. Kramer in Ivan Pucelj, so vneto pobijali klerikalnega zmaja, preganjali »protidržavne elemente«, vodili »svobodne volitve«, za gospodarska vprašanja pa niso imeli razumevanja, niti niso storili kakšnih pametnih

ukrepov. To velja zlasti za vprašanje kmečkih dolgov, za vprašanje cen kmetijskih pridelkov in za davčno vprašanje.

V teh vprašanjih so JNS režimi (pri nas Kramer - Pucelj - Marušičevi režimi) toliko opustili, odnosno podvzeli tako slabe korake, kar so sploh storili, da je sedanja vlada od njih morala prevzeti vprav obupno dedščino. Tako globoko v blatu tičočega voza ni lahko potegniti iz blata in postaviti na pravo pot. V par mesecih je to nemogoče storiti. Treba bo daljše dobe, preden se bo sedanji vladi posrečilo, da zaceli glavne gospodarske rane Pucelj-Kramer-Marušičevih režimov. Kolovodje JNS so tako drzni, da zdaj širijo med ljudmi okrožnico, ki v njej očitajo vladi, da davi ljudstvo s centralizmom, da o samoupravah ni še sledu, da so narodne mase obubožane, da je zaupanje ljudi v denarne zavode padlo pod ničlo itd. Brezprimerna drznost je to. Kdo pa je v državni upravi vpeljal najstrožji centralizem? JNS. Kdo ni ljudstvu dal samouprave niti ni izdelal zakona o samoupravah? JNS. Kdo je povzročil, da je gospodarska kriza narod treščila v uboštvo? JNS. Kdo ni hotel ali mogel priti denarnim zavodom pred 4 leti na pomoč, ko je še bil čas? JNS.

Te grehe je na svojo kosmato vest nakopala JNS. Sedaj ko se Stojadinovičeva vlada trudi, da bi vse te strašne rane zacelila, pa hočejo gospodje od JNS s hujskanjem in beganjem ljudi to preprečiti ali otežkočiti. Naše ljudstvo pa dobro pozna veliko razliko med gotovimi političnimi tiči in med solidnimi ljudmi, ki so v Stojadinovičevi vladi. Sedanja vlada ima popolno razumevanje za gospodarska in finančna vprašanja in trdno voljo, da jih reši v korist ljudstva. Zaupajmo nji! Predsednik vlade dr. Stojadinović je v Sarajevu izjavil:

»Potruditi se moramo, da dobimo v svoji državi dobro politiko; dobra pa je tista, ki se opira na ljudstvo in ki dela za ljudstvo. Mislim, da bomo mogli s to dobro politiko rešiti vsa gospodarska in finančna vprašanja.«

Vojna v vzhodni Afriki.

Prva izjava abesinske vlade o prodiranju italijanskih čet v Abesiniji. Abesinska vlada je podala 2. oktobra celemu svetu iz svoje prestolnice Addis Abebe uradno izjavo, v kateri pravi, da so prodrle italijanske čete do 2. oktobra že 50 km globoko na abesinsko ozemlje. Prodirati so pričeli Italijani zahodno

od gorovja Musa Ali v bližini tromeje med Abesinijo, italijansko Eritrejo in francosko Somalijo. Abesinci se Italijanom niso postavili nikjer po robu, ker bo njihova obrambna črta šele onstran skoraj neprodorne danakilske puščave. Omenjeni vpad italijanske vojske ima namen, ustvariti na abesin-